

ԲԱՑՈՒԱԾ Է ԲԱԺԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՑ

3 Ա 8 Ա 4 Ի 8 Ա 4 Ա Ն ՈՒ Ս ՈՒ Մ Ն Ա Թ Ե Ր Թ Ի 1911

ankatuu surenau

"Վատրես Լաստրեայս,, լոյս կը տեսնե ամեն ամաագլխին Վիեննայի Մխիխարեան Հարց կողմանե զուտ հայագիտական-բանասիրական բումանրակումը:

Տարեկան բաժնեցինն է կանխիկ՝

Amdulinga quarting hurting whan k alith araquith the hungkhi

Rédaction de la Revue "Handes Amsorya"

Vienne (Autriche), VII/2 Mechitharistengasse 4.

Կարելի ե գրուիլ նաև ժեր գործակալներու բով ի Կոստանդնուպոլիմ

RR. PP. Méchitharistes de Vienne

Constantinople, Poste autrichienne 115

hunf dulioft gjrududunnulingp

Librairie de Sunik, A. B. Yazidjian et Cie.

Constantinople, Sultan Hamam, Bakirdjilar 11.

"Եմոյչ,, կ'ուղարկուի ամես խարողներու, եթե 10 սանթես', 20 փարա նամակադրում խաւրևն մեզի ձանապարնածախրի նամար։

Բաժնեգինը (15 ֆր. = 70 արծախ դուրուչ) մեր հասցերն ապահովու-Թեամբ կրնայ փոխադրուխ Ցաձկաստանի ամեն գաւստներեն օսնանան Թոթատան mandat-postenվ:

Գրավամառններու եւ ամեն անոնց, որոնք մեր ԹերԹին կը գտնեն 5 բաժանորդ, կը տրուի 10°/, գիղ, . պայմանաւ որ բաժնեզինները կանխիկ վճարուին։

alth be poor

"ጓԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՑ"Ի ጓԱՄԱԿԻՐՆԵՐՈՒՆ 25 0 ሆ 6 ሀ 8 6 ቦ 2 0 Ն Ի Ն Ե Ռ Թ Ի Ի

(1887—1911)

Տարւոյս Յունուարին կը մանէ "Հանդես Ամաօրևայ,, ուսումնաներնա իւր գոյութեան քանուհինգերորդ շրջանը։

Հայերէնագիտական ուսումնախերխի մի անհրաժեշտ կարեւորուխիւնը, որ զգայի հղած էր միշտ, խրախոյս եղաւ "Հանդիսին,, քաջօրէն օր քան զօր նկրտելու յառաչ, Տայ ըանասիրուխեան եւ գրականուխեան ասպարէզին վրայ, ուր գտաւ արզաւանդ երկիր, զոր սկսաւ մշակել եւ զարգացնել, քիչ ժամանակէն հանդիսանալով Տայ ըանասիրութեան սիրուած օրգանն, որուն շուրջն ինքնարերարար խտացան Տայ եւ օտար քազմանիւ կարող գրիչներ (գլխաւորներն միայն յիշելու համար՝ Ադոնց Ն., Աճառեան Հ., Անոփեան Ո., Առաքելևան Հ., Բաղրուպանեսն Պրոֆ. Ղ., Բալասանեան Գր., Բասժածեան Կ., Գարրիէլեան Դկ. Ս., Գազանծեան Յով\$., Գարազաշեան Մ., Դաղրաշեան Յ., Դաւիթ-Բէկ Մ. Ս., Թիրհաքհան Դկ. Յ., Թորզոժհան Դկ. Վ., Հալայեանց Ե․, Խալաթեան Պրոֆ․ Գր․ եւ Բ․, Խապայեան Սահակ Կաթ․, Կիւլէսէրեան Բ. եպ., Մալխասեան Ս., Միօբնեան Յ. Վ., Մուրատ Փը., Նորայր Բիւզանռացի, Պայեան Տ. եպ., Պարոնեան Ս. Վ., Սամուէլեան Խ., Սանտալմեան Ց. Վ., Սարուխանևան Ա. (Կ. Տիւրեան), Սրապեան Հ.Ի., Վանցևան Գր., Տէր Պօղոսևան Գր. եւն, եւ օտար հայերէնագէտներէն՝ Carrière Prof. Au., Karst Prof. J., Conybeare Fr. C., Uun Apna. V., Pedersen Prof. H., Strzygowski Prof. Dr. J., bib):

Հայ Տին եւ նոր աշխարհին կենաց եւ գրականութեան քննական ուսումնասիրութիւնը բոլորվին նոր ուղղութեամբ` ինչպէս կը պահանջէր ժամանակը, յառաջ մղել եղաւ թերթիս առաջին եւ գլխաւոր նպատակը այնպիսի ատեն մը, երբ անտես լքուած էր բոլորովին հին աշխարհին եւ մատենագրութեան քննադատական հետաqounnifdhiun:

Ծւ ուրախ է այժմ՝ Ուսումնա**խեր**խս իւր 25ամեայ յորելինական շրջանին սեմոց առջեւ, երը յետսահայեաց ակնարկ մի կը նետէ իւր քառորդ դարու կեանքին վրայ։ Հոն կը նշմարէ յաղժական իւր քայլերը, հարուստ՝ աւարը, մեծամեծ՝ յառաջ բերած արդիւնքները, Տակառակ անվծիւ խոչընդոտներու, որոնց բախեցաւ ինքն ալ նմենն շատերու, սակայն առանց խորտակուելու եւ շեղելու իւր քարձր ուղղութենէն։

Հայ Լեզուն, Պատվութիւնը, Աշխարհագրութիւնն ու Մատենագրութիւնն իրենց ամէն Ծիւրերով քննուեցան 🕭 ւ ուսումնասիրուեցան ամենայն մանրամասնութեամբ յրնիժացս 24 տարիներու։

Քայց մեր այս ըսածներուն ստուգութիւնը հաստատել կը Թողունք բանասէրներու...։ Եւ մեզի խոյլկու տանք հոս դարձընել մեր խօսքը այն գրաւականներու վրայ, որոնք Թերթի մը կ'երաշխաւորեն 50ամեայ, 60ամեայ եւն յոբելեաններ ալ. պարզ ըսենք՝ "Հանդիսի,, դրամականին վրայ։

Քսանուհինգ տարի ապրելէն ետքը միայն կը շնորհէ իրեն "Հանդէսը,, այս իրաւունքը։ Մեր ըսելիքն է, Թէ Հայ մեծաԹիւ հասարակուԹիւնը չգիտցաւ ընծայել Ուսումնախնինիս այն համակրուխիւնը, ինչ որ կը վայելէր իրեն իքրեւ հայագիտուխան ներկայացուցչի... Եւ ի՞նչ էր ասոր ստոյգ պատճառը։ Ջուր եղաւ առ այս ամեն պատճառախնորութիւն ... Կա՛ս՝ պիտի ըսենք ծէ չատ չատ սակառաթեռ են իրենց անցնար կնամարող հնտաքրրրուող հայ ուսումնականներ (կէտ մը՝ զոր մնոածելն անգամ ազգային նախատինք կը համարինք), եւ կա՛ս՝ ռանասիրական Թնրթս ունի Թնրութիւններ, որոնց 25 տարուան մէջ չէ կրցած գիտակից ըլլալ ու դարման տանկ։ Տաճկաստանի 21—22 տարի յառաջ ունեցած դիրքն, մասամը, իրաւունք տար քերեւս առաջին պատճառն աւելի հաւանական ցոյց տալու, քայց 2—3 տարիններէ ի վեր հանգամաները փոխուած ըլլալուն, փոխուած պէտք էր ըլլալ ուսումնաժերնիս նկատմամը՝ մեծամաստունեան կողման ցոյց տրուած անտարքերուժիւնն ալ։ Ուրեմն դարձեալ պիտի ստիպուինք ըսել ակամայ Թէ չատ քիչ են հայ քանասիրուժեամը զրաղողներու Թիւը։ Ոչ հայ հարուստն, ոչ հայ ուսուցչուժիւնն եւ ոչ աշակերտուժիւնը գիտցաւ հետաքրքրուիլ նախննաց քաղաքակըժուժեան պատմուժեամը։ Հայ հասարակուժիւնը չէ համոզուած տակաւին Թէ հնոյն լուսաւորուժեամը սկտի պայծառանայն նորը, նորին քնտաքինան ալտոի յաջողի յառաջաղիմուժիւնը։

Այս էր առանց տարակուսի գլխաւոր շարժառիթն այն անդադար գանգատներուն, զորոնք ամէն ժամանակ լսեց խմբագրութիւնս թէ առանծնական նամակներով եւ թէ ազգային թերթերու մէջ՝ «Հանդիսի,, ուղղութեան մասին։

— Ցամաք, շատերու անմատչելի նիւքժեր կ՝ ողողեն "Հանդիսի,, էջերը, Տա՛րկ է ընդարծակել սահմանը Հայերէնագիտուքենւէն դուրս՝ ընդհանուր ազատ արուեստից վրայ, ժողովրդականացնել զայն, քաղաքական խնդիրներով ամոքել մասամը ուսումնաքերքին էջերը . . . :

Անա շարքը այն գանգատներու, զորոնք լսեցինք եւ կը լսենք։ Եւ սակայն անտարրեր գտնուեցաւ իսնապունիւնս ցայսօր։ Եւ կային չլսող գտնուելու պատնառներ ալ։ Ուրիշ պիտի ըլլար անտաբակոյս մեր ուղղունիւնը, ենէ Ազգը ընծայէր մեզի անտան թերթ մեր, ուր մշակուէր ազգային գրականունեան եւ աշխարհին պատմունիւնը, այն ինչ որ ծերն է, հայուն յատում է, քննուէր, հետազօտուէր ըստ պատշանի . . . . ։ Այն ատեն միայն պիտի ըլլային արդարացի ամեն այսպիսի առարկունիւններ . . . .

Բայց այսպէս չէր իրականուԹիւնը։ Մինչդեռ ընդհակառակն մէկէ աւելի Թուով կային հրապարակի վրայ հասարակական, քաղաքական ուղղուԹեամբ հանդէսներ, որոնցմով կրնային գոհացնել իրենց ծարաւն հետաքրքրուողները։ Կարելի չէր հետեւարար ունկն մատուցանել առաջարկուԹեանց Թէեւ այս պատմառաւ ծանրաբեոնուէր նաեւ ուսումնաթերը ծախքերով...:

Ո՜ւր Տաժեմատութիւն այս մասին լուսաւոր Եւրոպայի Տետ, ուր աժէն ազգ ուևի իւր մամա<mark>գիտական Ռաում</mark>նաթերթը գիտութեան աժէն իսկ ճիւղի Տամար։

Բնական է Թէ «Հանդէսն», չէր կընար երազել Թէ կարենայ երբեք ամէնուն մատչելի ըլլալ․ ոչ ընաւ․ "Հանդէսը», միայն անկէ կը զանզատի` Թէ ազգային բանասիրուԹեան պատիւը փրկելու չափ Թիւ մի չի տեսներ իւր քաժանորդաց ցանկին մէջ․․․․։

Մնալայման եղաւ մեր ուրախութիւնը, երը ուզեցինք փորձելով իմանալ մեր քաժանորդաց վերջին քաղձանքն այս մասին, մեզի պատասխանող քարեկամաց մեծագոյնին թիւը Տաւան ցուցուց ինք զինք ըներկայ ուղղութեան, մաղթելով իսկ, որ աւելի ամիոփուի զոռտ Հայագիտութեան սահմանին մէջ։

Եւ Խմիագրունեանս որոշումն ալ եղաւ նդյնպէս։

Առաջիկայ 1911ին պիտի ըլլայ "Հանդես Աժոօրնայի,, ուղղուխիւնը Հայ անցնալ եւ ննրկայ կնանրը ներկայացնել իւր սնպնական նրանգնելուվ։ Հայ թաղարակրԹութնան պատմութիւնն տալ ըստ Տնոյն եւ ըստ նորոյս։

Հայ ազգին յարաբերութիենքն ուրիչ ազգաց հետ հանևլ յերեւան։

Հայ արոռևստին ինքնուրոյն նկարագիրն զծևլ ակնևրև։

Հայ անցեալ եւ ներկայ Գրականու թիւնը ձևտազօտել եւ գնամատել ըննուիծ և անը։

Մասնաւոր ուշադրունիւն պիտի դարձուի` մանաւանդ այսուհետեւ` ազգային կամ օտար մամլոյ մէջ հայ աշխարհին եւ քաղաքակրծունեան վերաբերևալ **Նոր հրատա_** րակութեանց, յատկացնելով ուրոյն քաժին մի անոնց։

Միով քանիւ պիտի ջանայ "Հանդէս Ամոօրեայ,,ն հայ քանասէր-գրագէտ ընվծերցողի ձեռքը ըլլալ հայելի մը, ուր պատկերացուած տեսնուի հայ գրականուխեան օր ըստ օրէ զարգացումը իւր ամէն գծերով։ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ "ՀԱՆԴԻՍի,,

"ՀԱՆԴԷՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅի,, խմբագրութիւնը պիտի տոնե (9Ո Նոյեմբեր 5ին (Ծոր Տումար) Ուսումնաթերթիս 25 ամեալ ջրջանին յոբելեանը։

Այս աործիւ լորս պիտի տնասե Ծորնվենրի վնուները խմբագրութնանս խնամծջ գրական դեսարակածույ մի ուր ներկայացուած պիտի ըչյայ "Հանդես Մյնոօրեայի,, 25 ամբայ դործունեութեան պատմութեւնը, գչխաւոր աշխատակիցներու լուսանկարները, 25 աարիներու գրական բովանդակութեան մասնագրական գյունի մի նեսանագետ անձերե գրուած դրական յօդուածներ. Պիտի բովանդակե նաև մինչեւ Նոյեմբեր 5 խմբագրութեանս նասած նամակներն, նևոագիրները ևւ այլ նամակրութեան գործուն գրութեան անանակներն.

Սոխովս կը հրաւիրենը հայ գրասեր հասարակուխեան ուշադրուխիւնը յոբելինական այդ **∦րողոված ուիս** վրայ։

արողակածուրա գինը կը ծանուցուի ժամանակին։ Անոնք, որոնք կանխիկ վմարմամե բաժանորդ կը գրուին «Հանդիսի,, 1911 տարելրքանին, կ՛ընդունին այդ Ժոդուրսժուն իւր ժամանակին մեծ գեղչով մը։ թարարագության «ՀԱԵԴԻՍի...

Ով որ կը փափարի ունենալ

ՎԱՆԳԻՍ ԱՄՍՕՐԵԱՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՀԱՒԱՔՈՒՄՆ

Խմբագրութիւնս տրամադրելի կ'ընե

FUSURUFUR 1911 SAFELEUV SURFAS CVBUSFFV

kananany zum bummumun gand.

1887—1911 ավրողջական տարիսելա և միտոին կարելի և ստանալ՝ ֆր. 260, փոխ. 310 ֆրանրի ըստ վերջին Գրացուցակին:

1891—1910 տարիներեն ամեն հատոր կարելի ե ընդունիլ առանձին առանձին առանձին ֆր. 10 ով։

1887 առանձին՝ ֆր. 20.—

1888 - 1891 առանձին` իւրաբանչիւրը ֆր. 15.—

1911 առանձին՝ ֆր. 15. - ։

ՄԵՐ ԸնԹԵՐՑՈՂԵԵՐՈՒՆ. Շատ յանախ կը համեին խմբազրուխեանտ գանզատներ Ուսումսախերթիր անկանոն ստացման մասին այսու ի գիտուխին ամԷնուն կը յայտնենք թե խմրագրուխիւնս չի կրնար ամէն անկան մասին այսու ի գիտուխիւն ամԷնուն կը յայտնենք թե խմրագրուխիւնս չի կրնար ամէն անպամ ինք գինք պատասխանատու ծամարիլ կորսուած թուերու համար, քանի որ մեր կողման մեծ խնամիով կը յանձնուին թերթերը տեղայ Թղթատան։ Եւ որութետեւ գանզատներն մեծաւ մասամը Կովկասէն (Ցփոլիսէն) են, անկանոնութեան պատմառն տեղայն Թղթատունը փնտուելու է։ Պատասխանատու կրնանք նկատուիլ մենք այն դէպքին միայն, երը ապահովագրեալ առաքենք, որուն համար պէտք է տարին 1.20 րուքլ. = 3 ֆր. յաւելուածական վճարը մի։

ՆՈՐ ՀՐԱՑԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

- KELEKIAN DIKRAN KHAN The Kelekian Collection of Persian and analogous Potteries 1885-1910. Printed for private circulation only. Paris, Herbert Clarke 1910. 1°, pp. X, 112 bt. 112 majoraul;
- 2. Կ///ՏԱԴԵԱՆՑ Կ. Հայազիտութիւնն արեւմտեան Եւրոպայում։ Համառօտ տեսութիւն եւ գրացուցակ։ - Տփ. տպ. օթ. Ն. Աղանեանցի 1910: 8°, էք ՀԲ+182: Գին՝ 1 րդ.:
- 3. ԴՐՈՒՄՄՈՆԴ Հ. Ամենագեղեցիկ ըսնը կեսնկում։ Թրգմ. Արտակ վրդ. Սմրատեսնց։ Վաղարչապատ,տպ. Էքմ. 1911: 80 է/ 56: Գին՝ 15 կ.:
- 4. ԼՈՒՍԻՆԵԼՆ ԳՈՒԻՑՈՆ Նոր ըառզիրք պատկերազարդ Փրանսա՜այ։ Թ. Հատոր, Թ. տպագրուԹիւն։ Հրատարակիչ՝ Ս. Աշճեսն։ Վ. Պ. տպ. Թ. ՄատԹ. 1910 ։ Թ. Լջ 818+4։ Գին՝ Թ. Հատորին 55 դթշ.։ Ա. եւ Ռ. Հատոր ի միասին՝ դրջ. 120 ։
- 5. ԺԻԲ Կապուտիկը։ Թրգմ՝ Ազապի Ժ. Սայապալեան։ Կ.Պ. տպ. Շանթ 1910։ 8. է/ 86։ Գին՝ 3 դրշ.։
- 6. ՄԱՆԱՎԵԱՆ ՏԻԳՐԱՆ Վարդան Մասիկոնեան (Հայրենիքի Նածառակը)։ Ողբերգութիւն հինգ արարուած եւ մէկ վերջաբան։ Հրատարակեցին հեղինակին որդիները։ Կ.Պ. աս. Օսմ. Գործակց․ ընկ. 1911։ Ց՝, էջ ԺԴ+64։ Գին՝ 5 դրջ...
- 7. ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ ՄԵՐՈՒԺԱՆ Հսկումը, տռամ մէկ արաքուածով։ Նիւթեը Փրանսուա Գոքէի Տամանուն քերթուաձէն առնուած։ Կ.Պ. տպ. Շանթ 1910։ 12՝ էք 16։ Գին՝ 50 փարայ։
- 8. ՄԿՐՑԻՉ ՊԷՇԻԿԽԱՇԼԵՄԵԻ ԹատրերգուԹիւնները։ Ը. Բրոտոս Ա., ողբերգուԹիւն Տինգ արարուած։ Կ.Պ. տալ. 8. Ասատուր. 1910։ 8º էջ 35։ Գին՝ 100 փարայ։
- 9. -. Թ. Կունակ, ողջերգունիւն հինգ արարուած։ Անդ 1910։ 8° էջ 42։ Գին` 100 փարայ։
- 10. KRAELITZ GREIFENHORST, Dr. Friedrich v. Die Verfassungsgesetze des Osmanischen Reiches. Aus dem Osmanischtürkischen übersetzt u. zusammengestellt von -. Leipzig, R. Haupt, 1909. 8°, S. 59.
- 11. ՔԺԵԿԱՊԵՑ ՄԻՆԱՄ ՄՈՒՐԱԴԵԱՆ Միֆիլիս։ Տփ. տպ. "Նադեժղա_ր 1910։ 8º էլ 4+6+193+3։ ԳիՆ 80 կ.։
- 12. Praelectiones de liturgiis orientalibus babitae in Universitate Friburgensi Helvetiae a MAXIMILIANO, PRINCIPE SAXONIAE. Tomus primus continens: 1. Introductionem generalem in omnes liturgias orientales, 2. apparatum cultus necnon annum ecclesiasticum Graecorum et Slavorum. Friburgi Brisgoviae. Sumptibus Herder 1908. Uth 8:, £2 VIII, 241. %% 5 dung:
- Enchiridion fontium historiae ecclesiasticae antiquae, quod in usum scholarum collegit CONRADUS KIRCH S. J. Whn 1910.
  \$0, \$\frac{1}{2}\$ XXX, 636. \$\psi_t\hat{v}\$ & dimpy:
- 14. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ՎԱՀՐԱՄ 8. Պատկերազարդ Կրմնի ուսում։ Տարրական դասընթացք — Սրքազան պատմութիւն հին եւ նոր Ուխտի : Կ.Պ. տպ. Ռ. Սագահան 1910: 8, էք 136: Գին՝ 4 որջ.:
- 15. - . Արամ, դիւցազն Նահապնտ Հայոց. Թատրերգունիւն 4 արարուած եւ մէկ պատկեր։ Անդ 1910։ 8º. էջ 44։
- 16. ԱՍԱՏՈՒՐ Հ. Եւ Ջ. Թասգարան Հատընտիր հատուածննրու արձակ եւ ոտանաւոր։ Բարձրագոյն դասընթացը – Բ. տպզոdigitised by

- ամբողջովին փոխուած։ Կ.Պ. տա Նշան-Պապիկեան 1911։ 80, Ը+343։ Գին՝ 10 դոչ.։
- 17. ԹԷՈԴԻԿ ԱմԷնուն տարեցոյցը 1911, Ե. տարի։ Կ.Պ. տա. Տէր Ներսէսեան 1910: Ց՚, էԼ 416 եւ մօտաւորապէս 200 պատկեր ընագրին մէջ։ Գին՝ 3 ֆր.:
- 18. ՄԱՀԱԿ-ՄԾՍՐՈՊ Գաւաոին տարեցոյցը 1911. Ա. տարի։ Կ.Պ. տա. 6ովակիմեան 1910։ 8», էջ 240։ Գին՝ 6 դրչ.։
- 19. ՑԷՐՑԷՐԵԱՆ ԱՐՍԷԴ Վահան Ցէրեան, ցնորքի, ծարաւի եւ Տաշտունեան երգիլը։ Ցա. Հերվես 1910։ Ե. էջ 105։ Գին՝ 25 կ.
- 20. ԳԱՆԱՅՆԱՆՑ ՍՑՆՓԱՆ Հոջանց տուն կամ՝ Սասմայ ծոնր վէպի երեք փոփոխակ։ Արտատպ. Արարատ ամապորից։ Վաղարշապատ, տպ. Ըչմ. 1910։ 8°, էջ ԼԲ+128։ Գին՝ 50 կ.:
- Lat Solumo, Լենսագրական ակնարկ կազմեց Ադրիւրի աշխատակից Ն. Ա. ՄՕԼՕՎԵԻ ՆԵՄՄԷԼՕՎ, ամփոփեց Վ, ՖԷՐ-ԳԻԻ-ԳՈՒԵՄՆ: Տփ. տա. "ՀսաԼրանտօր 1910-8", է 2 20: Nr. 83 Հրատ. Աղրիւր-Տարագի:
- 22. AKINIAN P. N. Armenische Bibliographie für das Jahr 1907-[Unnumm, h @bn@tw Anzeiger für indogermanische Sprachund Altertumskunde. 27. Band.] Strassburg, 1910, S. 102-110-96w 40 uhn.:

Ազգ. ԹԵՐԹԵՐՈՒ ԲՈՎԱՆԳԵԿՈՒԹԵՆԵՆ ՔԱՂՈՒԱԺՔ

(Pug ի մատենախօսունիւններէ։)

՝՛՛լլնակիտ,,, ԺԱ. *տալի* 1909/10, թ. 11—12։

2 օպահետև Ա.՝ Գերագայն այժը։ — Արժենակ-Շահ-Մու-

"վպագայ_ո, Ա. տարի, 1910, թ. 1-20։

Թ. 4 Ալ-դ-ահ Հ. Թըրահայոց Հրատարակչակած ընկերու -Թիւծը։ — Կ...լայմի-- Դ Է Եէնինե եւ Ճերան դիւղերու ժողովրդեան վիճակը։

"լումայ,, Ժե*. տարի* 1910, թ. 7—8։

Թ. 7—8 Օլ/ա`եա` Մ. աբյեպու՝ Գրիգոր Թ. Մուսա թեգեան։ — կլե/ոլի՝ Պամ. Սասաննանց։ — խրիմնան Հայրի⊹ի Նամակներ։ — Հայ՝ Շիրվանգագե։

"Չայն Հայրեննաց,,, ԺԱ. *տարի* 1909/10, թ. 1—34.

Թ. 4 Ա. 8՝ 2-րբ Մարզուանի ազատարարը՝ Միս-Շաչեն Սեֆերևան։ — 14—15 Մե-ուը Մ.՝ Մնկը-Հայկական յարարեւ թունիւնները Ֆ.Բ. դարեն մինչեւ Ֆ.Գ. դար։ — 17. Ա-յե եւ ՝ Պ---ե-հետև Լ.՝ Աիրասուհա Աղանուր։

A.R.A.R.@

Ծություն արդարան ան

LԱԶԱՐԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԼԵԶՈՒԱՑ. ՄՈՍԿՈՒԱ

Պետ. Խորհրդ, Դանիել Գադրիելեան Հանանեանի մրցանակի բարձրագոյն Հաստատուսծ Կանոնադրութեան 7- թորգ յօղուածի հիմամը Լազաբեան Ճեմարանի Մասնագիտական Գասարանների Խորհուրդը իր՝ 1910 Թ. Նոյեմբերի 5-ին կայացած Նիստում՝ վճռեց յայտաբարել ի գիտութիւն մասնազէտների առաքիկայ երկու Նիւթը՝ երկու մրցանակի համար, մեկը՝ 1000 եւ միսց 700 ռուցրի։

Ա. Ժողովածու (քացատրական առաքարանով) ցայժմ ծանց բողոր հին-հայկական արձանագրույնիւնների՝ մինչեւ ԺՆ. փորը (Corpus inscriptionum Armenicarum), որոնք գտնուում են Ռուսաց Հայաստանի սահմաններում եւ հանուած են լուսանկարով եւ կամ ինսանբով ընդօրինակուած իսկականից: — Նոյն Նիւթի մասնակի կատարումը՝ այն է Ռուսաց Հայաստանի որեւէ մի նչանասոր ձո-կամ մի քանի գաւառի արձանագրութիւնների լիակատար ժողովածուն կարող է պարգեւատոունլ Նշանակուած միջանակի մի մասովը:

Թ. ՝ Ծանունագիրը, կամ Օկձրձցական ժողովների (Հայոց, Երեք տինգերական եւ Վեց տեղական) որպէս եւ Սոաքելոց եւ ընդհանուր քրիստոնէական ու հայ եկեղեցւոյ հարց կանունների հայ բնագիրները: — Այդ քնագիրները պէտք է լինին արդիւնց Ծագորն եւ ընտրելագոյն զրջագիր օրինակների հետազօտուքեան՝ ուսարինը ընթերցուածների միշդ եւ մանրամասն ցուցմամբ եւս եւ՝ որչափ հետր է, համենատուքեամբ՝ ուր հարկ լինի, յոքն եւ ասորի ընագիլների հետ.

Uչխատութիւնները կարող են ներկայացուել` Հույերքն կամ Ռուսերքն , Փրանսերքն կամ՝ Գերմաներքն։

Լաւագոյն աշխատունիւնը յիշուած ամէն մինիւնի մասին կը պարզեւատրուի Խորհրդի կողմից – առաքողն համար՝ 1000 ռուբլի (աւելի քան 2500 ֆոանթ) եւ երկրորդի համար՝ 700 ռուբլի (մօտ 1800 ֆոանթ) մրցանակով։

ԵԹԷ այս Նիւթենըից որնուէ մէկի մասին ներկայացուած աշխատութիւմներից երկուսը Տաւասար արժանաւորութիւն ունենան , Խորհուրդը կարող է քաժանել մրցանակը երկուսի հեղինամների մէք։

Աշխատունիւմները պէտք է Ներկայացունն Լազարեան մեմարան 1913 Թ. Օգոստոսի 1-ից ոշ ուշ։

> Վերատեսուչ ձեմարանի՝ ՎՍ. ՄԻԼԼԵՐ Քարտուղար Խորհրդի՝ Ա. ԽԱԽԱՆՈՎ

13 Նոյեմբերի , 1910 Թ.

Unulineur:

Բացուած է 1911 Թ. ըաժանորդագրունիւն

"4006200,

(ԵՐՐՈՐԴ 8ԱՐԴ)

Գրական , Տասարակական եւ քաղաքական օրաթերթի։ "Հորիզոն"ը արտասահմանում՝ կ'արժէ՝

	មាយព្រងប្រហិ											
Թիւրքիա Ամերիկա	n											120 กุกเกกเ2
	,											6 доцир
Digniqiu	,	٠	•	٠	٠	•	•	٠	٠	٠	٠	30 ֆրանկ

"< a c b & a b ... c

Տրատարակունլու է մօտ աշխատակցուննամը

Ղազ. Աղայնանի , Յովճ. Թումանեանի, Լեօի ևո Շիրվանզադեի. Մշտապէս աշխատակցնլու Են Նաեւ բազմաթիւ հայ գրողներ։

- «шиді» Т. фансъ. Редвинів пОРИЗОНЪ". Вельяниновская. Nr. 8. Уши" Rédaction "Horizon", Tiflis (Russie-Caucase). ይደ ዓይ 8 ኮን ሆይ 8 Եን ሀ ዓይ ቦይን ከ እበር ቤ ዓበ 65 ሩ ቤ 8 በር 5 ቅር ር

(Հրատարակունիւն Հանդես ԱՄսօրնայի։) ԺԸ. Կիոլեսեր նան Բարգեն Ժ. Վ., Եղիչէ, ըննական ու-

	սումնասիրութիւն։ 1909: ԵԼ ԻԸ+459	?: Ip. 7.	_
ታር.	. Uypakma L. V., U. Spanfitnu 4	ու զ հայ մատե նագրո	/L-
	Bund Att: \$2 1-60: A. Udunbu	us <p., <w="" deriv="" di<="" td=""><td>ng</td></p.,>	ng
	<i>ըառեր ՏիմոԹէոս Կուզի Հականա</i>	ոութեան մէջ։ 190	9:
	Pl 61-106:	Фр. 1.	50
ታው.	. Ակինեան Հ. Ն., Զաքարիա Ե	~~Ծալիսկոպոս Գ~~ նունես	ug

4. Ակրնեան Հ. Ն., Կիւրիոն ԿաԹողիկոս Վրաց։ 1910։ Էլ ԻԸ+315։ ֆր. Ն.—

ԿԱ. Մենեվիչեան Հ. Գաբրիել Ժ. Վ., Հայերէն լիզուի ուղղագրունեան ինորիը։ 1910։ Ըն 73: ֆր. 1.—

"b Ф Г С S"

Ազգային, Գրական, Գիտական եւ Քաղաքական

Հանդէս կիսամսեայ։ Քաժանորդազինն՝

Դիմել՝

Rédaction de la Revue "YEPRAD"

Kharpout (Turquie).

"ጸፔՆ Գ"

ՇաբաԹաթերթ գրական, Տասարակական, քաղաքական եւ տնտեսական :

Բաժանորդազինն է տարեկան՝

!! ;ઃઃ ઃઃાયાયા કાઈપાઇ	r.									4	ppt.
Ռուսաստան՝ .									٠	4	nal.
ទិយស័បួយមហាយប៉ា` .										50	72.
<i>Եւրոպա՝</i>										10	400 L

Դիսնը՝

Rédaction "ZANG"

Tauris (Perse).

"ъበር ኍጣርበ8..

ամսագիր մանկավարժական

Տրատարակութիւն՝ «Կովկասի Հայոց դպրոցների ուսուցիքների են վարժուՏիների միութեան դ Կենդրոնական վարչութեան։

Բաժանորդագինն՝

ጉիմել`

Rédaction de la Revue "NOR-DPROTZ"

Tiflis (Russie-Caucase).

"SUTUP,

Ժողովրդային շաբաԹաԹեթԹ կրօնական, ազգային, գրական տնօրէն խմբագիր Վարմայր քահանայ նէզիւրեան։

*Բաժա*նորդագրուԹիւն Սրտասահմանի Տամար տարեկան՝ 10 ֆր. ~~։~~ Գաւառաց Տամաթ՝ 40 դուրուշ։

ጉ/መ1 ' Rédaction de la Revue "DADJAR"

- Constantinople, Béchiktache

Eglise Arménienne.